

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Teabevaldaja: Andmekaitse Inspektsioon Märge tehtud: 03.12.2020 Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 03.12.2095 Alus: AvTS § 35 lg 1 p 12, AvTS § 35 lg 1 p 2

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS isikuandmete kaitse asjas nr 2.1.-1/22/1396

Andmekaitse Inspektsiooni jurist Mari-Liis Uprus Ettekirjutuse tegija

Ettekirjutuse tegemise aeg ja 05.10.2022, Tallinnas

koht

Ettekirjutuse adressaat XXX

isikuandmete töötleja aadress: XXX

e-posti aadress: XXX

RESOLUTSIOON

Isikuandmete kaitse seaduse (edaspidi IKS) 56 lõike 1 ja lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (edaspidi IKÜM) artikli 58 lõike 1 punkti d ning lõike 2 punktide d, e ja f, samuti arvestades IKÜM artiklitega 5 ja 6 teeb Andmekaitse Inspektsioon XXX täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1. lõpetada väljaspool enda kinnistut filmimine (kas kaamera(d) demonteerides või suunates nii, et peale jääks vaid tema enda kinnistu);
- 2. kustutada olemasolevad salvestused ning saata selle kohta kinnitus inspektsioonile aadressil info@aki.ee;
- 3. kui kaamerad suunatakse ümber, siis edastada Andmekaitse Inspektsioonile e-posti aadressil info@aki.ee fotod kaamerapildist, et kontrollida selle ulatust;
- 4. juhul, kui XXX sooyib kasutada oma ettevõtte vara kaitseks videovalvet, tuleb koostada korrektne õigustatud huvi analüüs, mis vastab IKÜM artikkel 6 lg 1 punktis f sätestatud tingimustele (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 2.1). Rõhutame, et õigustatud huvi analüüs peab olema nii selge, et on võimalik aru saada, miks töötleja tegelikult kaameraid kasutab ning mida ta on teinud selleks, et andmesubjektide õigusi ülemääraselt ei kahjustataks;
- 5. juhul kui XXX soovib kasutada videovalvet, tuleb luua ja paigaldada nõuetekohased teavitussildid videovalve kasutamise kohta ning esitada inspektsioonile fotod paigaldatud siltidest (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 2.2);
- 6. juhul kui XXX kasutab videovalvet, siis tuleb saata inspektsioonile kinnitus, et videosalvestised kustutakse viivitamata, kuid hiljemalt 72 tunni möödudes (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 2). Pikem säilitamistähtaeg on lubatud siis, kui XXX põhjendab pikema säilitamistähtaja vajadust ning inspektsioon annab sellekohase kinnituse;
- 7. juhul kui XXX kasutab videovalvet, siis tuleb koostada ja edastada inspektsioonile andmekaitsetingimused, mis vastavat täielikult IKÜM artikliteks 12 ja 13 sätestatud nõuetele (vt inspektsiooni põhjenduste punkte 2.2).

Määrame ettekirjutuse täitmise tähtajaks <u>25.10.2022</u>. Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 lõike 2 alusel:

sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 1 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse algatada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 70 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspektsioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

31.05.2022 esitas Andmekaitse Inspektsioonile XXX naaber kaebuse, mille kohaselt on töötleja XXX paigaldanud oma kinnistule XXX kaamerad, millega filmib ka teisi kõrvalkinnistuid ja avalikku ruumi. Seetõttu on inspektsioon alustanud IKS § 56 lg 3 punkti 8 alusel järelevalvemenetluse, mille raames esitas inspektsioon andmetöötlejale esimese ettepaneku isikuandmete kaitse asjas 10.06.2022. Andekaitse Inspektsioon tegi ettepaneku lõpetada hiljemalt 27.06.2022 naaberkinnistute filmimine (kas kaamera(d) demonteerides või suunates nii, et peale jääks vaid töötleja enda kinnistu) ja kustutada olemasolevad salvestused ning saata selle kohta inspektsioonile aadressil info@aki.ee kinnitus. Kaamera(te) ümber suunamise korral edastada inspektsioonile fotod, mis näitavad kaamerapildi ulatust. Muuhulgas selgitas inspektsioon töötlejale, et kui ta siiski leiab, et tal on õigustatud huvi filmida ka mingis osas avalikku ala (ühiskasutatavat teed), siis peaks ta analüüsima, kas tal on selleks õigustatud huvi, ja kasutama kaamera(te) kohta teavitussilte.

27.06.2022 vastas XXX inspektsiooni ettepanekule ning kinnitas, et on paigaldanud oma kinnistule kaamerad, mis filmivad ka osaliselt naaberkinnistuid ning avalikku teed. Töötleja ei esitanud inspektsioonile kinnitust, et lõpetab naaberkinnistute ja avaliku ruumi filmimise või et suunab kaamerad nii, et peale jääks vaid töötleja enda kinnistu ning ei edastanud inspektsioonile fotosid, mis näitavad kaamerapildi ulatust. XXX ei põhjendanud inspektsioonile oma vastuses, miks on tal õigustatud filmida ala, mis jääb väljapoole tema kinnistu piire.

15.07.2022 esitas inspektsioon töötlejale korduva ettepaneku lõpetada väljaspool töötleja kinnistut filmimine (kas kaamera(d) demonteerides või suunates nii, et peale jääks vaid töötleja enda kinnistu) ja kustutada olemasolevad salvestused. Inspektsioon palus saata selle kohta kinnituse inspektsioonile aadressil info@aki.ee hiljemalt 22.07.2022 ning kaamera(te) ümber suunamise korral palus inspektsioon edastada fotod kaamerapildist, et kontrollida selle ulatust.

XXX vastas 15.07.2022 inspektsiooni korduvale ettepanekule, kuid on siiski jätnud esitatud ettepaneku täitmata. Töötleja ei ole inspektsioonile kinnitanud, et on kaamerad eemaldanud või mujale suunanud, ei ole edastanud fotosid kaamerapildist ning ei ole kinnitanud, et on kustutanud olemasolevad salvestused.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS

Andmetöötleja vastuses inspektsiooni poolt 10.06.2022 esitatud ettepanekule selgitas andmetöötleja, et talle kuulub mitmeid kinnistuid XXX külas ning et kinnistutele on paigaldatud mitmed kaamerad. XXX kinnistule on paigaldatud mitmed kaamerad, mida kasutatakse töötleja selgituste kohaselt turvalisuse ja ettevõtluses kasutatava vara kaitseks. Samuti turvalisuse huvides, sest suurenenud on kütuse vargused, põllumajandustehnika rüüstamised, XXX külas on liikumas ebastabiilsed ning ettearvamatu käitumisega inimesed, kes loata sisenevad võõrale kinnistule, hirmutavad kodanikke koeraga või ähvardavad, mistõttu on kaamerate kasutamine vältimatu. Töötleja nendib, et XXX kinnistu naabriks on XXX kinnistu, kuid kinnistud on eraldatud teineteisest kõrge ja tiheda kuusehekiga. Samuti, et kaamera vaatevälja jääb naabermaja akendeta katuse otsa viil, kuid töötleja ei usu, et naaber sellest häiritud oleks. Kindlasti oleks ta sellest teavitanud, kuid samas on ka temal kaitstud strateegilised kohad. XXX kinnistu asub XXX kinnistul paiknevast kaamerast 350-400 kaugusel ja samuti ei ole ükski 180 kraadise vaateväljaga infrapunakaamera (öö- ja päeva) võimeline nii pika maa peale midagi jälgima või tagumise küljega salvestama.

Andmetöötleja vastuses inspektsiooni poolt 15.07.2022 esitatud ettepanekule kinnitas andmetöötleja, et kaamerad on paigaldatud ainult talle kuuluvate kinnistute jälgimiseks ja ühtegi naaberkinnistut ei jälgita. XXX selgitas veel, et tema kinnistuid läbib avalik tee lõik ja kui sellel alal toimub tema ettevõtlusega seotud kauba peale ja maha laadimine, on ka selle lõigu filmimine põhjendatud. Lisaks on antud lõigul jälgitavad ka olulised liitumiskilbid, kuhu oli paigaldatud ka nõuetekohased hoiatussildid. Kaamerate ümbersuunamist ei pea vajalikuks, kuna ei toimu kellegi privaatsuse riivamist. Kaameraid kasutatakse ainult turvalisuse ja töötlejale kuuluva vara kaitseks.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Isikuandmete töötlemine

Isikuandmeteks on igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. Tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada (vt IKÜM artikkel 4 punkt 1). Turvakaamerate kasutamine toob paratamatult kaasa isikuandmete töötlemise, kui selle vaatevälja jäävad inimesed. Kaamerate abil on isik igal juhul tuvastatav. Seega on videovalve puhul tegemist isikuandmete töötlemisega, mille osas tuleb järgida IKÜM-s sätestatud nõudeid.

2. Isikuandmete töötlemise põhimõtted

Isikuandmete vastutav töötleja on kohustatud järgima IKÜM artikkel 5 lõikes 1 sätestatud **põhimõtteid**. Nende põhimõtete täitmise eest vastutab ja peab olema võimeline nende täitmist tõendama vastutav töötleja ise (vt IKÜM artikkel 5 lõige 2). **Selles osas, mil andmetöötlus ei vasta täielikult IKÜM artikkel 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtetele, on andmetöötlus keelatud.**

Kaamerate kasutamisel tuleb lähtuda muuhulgas järgnevatest isikuandmete töötlemise põhimõtetest:

- Seaduslikkus, õiglus ja läbipaistvus (IKÜM artikkel 5 lg 1 punkt a).

Igasugune isikuandmete töötlemine peab olema õiglane ja seaduslik ehk täielikult kooskõlas kõigi kehtivate õigusaktidega (sh IKÜM-i ja IKS-ga). Samuti peab andmetöötlus olema läbipaistev. Läbipaistvuse põhimõte eeldab, et kogu isikuandmete töötlemisega seotud teave on andmesubjektile lihtsalt kättesaadav, arusaadav ning selgelt sõnastatud. See puudutab eelkõige andmesubjektide teavitamist, et tagada õiglane ja läbipaistev töötlemine. Inimeste teavitamist reguleerivad täpsemalt IKÜM artiklid 12 – 14. IKÜM artiklites 13 ja 14 on välja toodud, mida peab inimesele antav teave minimaalselt sisaldama. Kaamerate kasutamisel tuleb lähtuda IKÜM artikkel 13 nõuetest.

- Eesmärgi ja säilitamise piirang. Võimalikult väheste andmete kogumine (IKÜM artikkel 5 lg 1 punktid b, c ja e).

Selleks, et hinnata, kas kaamerate kasutamine vastab eesmärgi piirangu ning võimalikult väheste andmete kogumise põhimõttele, tuleb:

- 1) tuua välja kõik konkreetsed eesmärgid;
- 2) hinnata, kas nimetatud eesmärkide täitmisel on kaamerate kasutamine vajalik või on selle täitmiseks muid ja andmesubjekti vähem riivavamaid meetmeid.
- Isikuandmeid töödeldakse viisil, mis tagab isikuandmete asjakohase turvalisuse, sh kaitseb loata või ebaseadusliku töötlemise eest (IKÜM artikkel 5 lg 1 punkt f)

Isikuandmete töötlemine tuleb lõpetada ja andmed kustutada või viia isikustamata kujule kui isikuandmete töötlemiseks puudub õiguslik alus ja/või on täidetud eesmärgid, milleks neid koguti. Eesmärgipärasuse ja võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtetest lähtuvalt tuleb kaamera(d) suunata konkreetsetele turvariskidele.

Kaamerasalvestiste säilitamise osas märgime järgmist. Euroopa Andmekaitsenõukogu on oma suunistes 3/2019 isikuandmete töötlemise kohta videoseadmetes välja toonud järgneva: 1,, Võttes arvesse isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 5 lõike 1 punktides c ja e sätestatud põhimõtteid, nimelt võimalikult väheste andmete kogumist ja säilitamise piirangut, tuleks isikuandmed enamikul juhtudel (nt vandalismi avastamiseks) kustutada – ideaaljuhul automaatselt – mõne päeva pärast. Mida pikem on ettenähtud säilitamisaeg (eriti kui see on pikem kui 72 tundi), seda rohkem tuleb põhjendada eesmärgi õiguspärasust ja säilitamise vajalikkust. Kui vastutav töötleja kasutab videovalvet mitte ainult oma ruumide jälgimiseks, vaid kavatseb andmeid ka säilitada, peab vastutav töötleja tagama, et säilitamine on eesmärgi saavutamiseks tegelikult vajalik. Kui säilitamine on vajalik, tuleb säilitamisaeg iga konkreetse eesmärgi puhul selgelt kindlaks määrata ja eraldi kehtestada. Vastutav töötleja vastutab säilitamisaja kindlaksmääramise eest kooskõlas vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõttega ning isikuandmete kaitse üldmääruse sätete järgimise tõendamise eest." Seega olukorras, kus eriseadusest ei tulene pikemat säilitamistähtaega, tuleb lähtuda üldjuhul 72 tunnisest säilitamisajast. Siinjuures ka rõhutame, et mida kauem salvestisi säilitatakse, seda suurem riive on salvestistele jäänud isikutele.

Selleks, et oleks võimalik tagantjärgi kontrollida, kes, millal ja millist kaamerasalvestist on vaadanud, <u>peab olema loodud logimissüsteem</u>. Inspektsiooni hinnangul on logimine ainuke võimalik viis, mis võimaldab kontrollida seda, et kaamera otsepilti või salvestisi ei oleks vaadatud ebaseaduslikult, sh ilma põhjuseta.

2.1. Õigustatud huvi analüüsi koostamine

¹ https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_201903_video_devices_et.pdf lk 28 p 121

Isikuandmete töötlemine on seaduslik ainult juhul, kui on täidetud vähemalt üks IKÜM artikkel 6 lõikes 1 sätestatud tingimustest. Seega isikuandmeid võib töödelda, kui selleks on olemas IKÜM artiklist 6 lg 1 punktidest a – f tulenev õiguslik alus.

Turvakaamerate kasutamise osas kehtib füüsilistele isikutele (ehk inimestele) piirang. Isikliku otstarbe erand kohaldub vaid endale kuuluva ala (enda eramaja hoov ja enda korter) filmimisel. Euroopa Kohtu 2014. aasta otsuses C-212/13² leiti, et füüsilise isiku poolt isikliku maja külge vara ja isikute kaitseks paigaldatud kaamerasüsteemi kasutamine ei toimu üksnes isiklikul otstarbel, kui selline süsteem jälgib ka avalikku ruumi (nt üldkasutatavat tänavat) või kellegi teise kinnistut, siis seda ei käsitleta enam kohtu otsuse järgi filmimisena isiklikul otstarbel ja väljapoole enda kinnistuala filmimiseks ei ole alust. Näiteks kui isik filmib oma erateed, aga see on antud avalikku kasutusse või seatud kellegi teise kasuks servituut, siis ei saa tugineda enam isikliku otstarbe erandile. Euroopa Kohtu hinnangul kätkeb statsionaarne kaamera endas inimeste profileerimise riski (kaameraga võidakse pikemaajaliselt jälgida korduvalt kaamera vaatevälja jääva konkreetse inimese tegevust)³. Seega teistele isikutele kuuluvate kinnistute filmimiseks ei esine ühtegi õiguslikku alust, mis lubaks nende õigust privaatsusele riivata.

Andmesubjektil, kelle isikuandmeid töödeldakse, on õigus nõuda isikuandmete töötlemise lõpetamist, kui selleks puudus õiguslik alus (IKÜM art 17 lg 1 p d). Seetõttu on XXX kinnistu naabril, kelle õigusi kaamerate kasutamine riivab, õigus nõuda enda andmete töötlemise lõpetamist. Seda ka naaber on teinud, esitades Andmekaitse Inspektsioonile kaebuse. Sellisel juhul peab Andmekaitse Inspektsioon välja selgitama, kas andmetöötlus oli seaduslik.

15.07.2022 vastuses Andmekaitse Inspektsiooni ettepanekule põhjendas XXX, et tema kinnistu filmimine on vajalik ettevõtte vara kaitsmiseks ning turvalisuse tagamiseks. Inspektsioon hinnangul saaks XXX kaamerate kasutamise õiguslik alus tuleneda IKÜM artikkel 6 lg 1 punktist f. IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f kohaselt on isikuandmete töötlemine seaduslik juhul, kui isikuandmete töötlemine on vajalik vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi korral, välja arvatud juhul, kui sellise huvi kaaluvad üles andmesubjekti huvid või põhiõigused ja – vabadused, mille nimel tuleb kaitsta isikuandmeid.

Seega on IKÜM artikkel 6 lõige 1 punktis f ettenähtud <u>kolm tingimust, mis kõik peavad olema täidetud,</u> et isikuandmete töötlemine oleks õigustatud huvi alusel lubatud:

- vastutaval töötlejal või kolmandatel isikutel on andmetöötluseks õigustatud huvi;
- isikuandmete töötlemine on vajalik õigustatud huvi teostamiseks;
- vastutava töötleja ja/või kolmanda isiku õigustatud huvid kaaluvad üles kaitstava andmesubjekti huvid, põhiõigused ja vabadused.

Nimetatud õigusliku aluse kasutamise võimalikkuse ning selle hindamise võibki jagada piltlikult kolmeastmeliseks, ehk esiteks isikuandmete töötleja või kolmandate isikute õigustatud huvid ja nende kaalukus, teiseks andmesubjekti õigused ja huvid ning kaalukus ning kolmandaks vastanduvate huvide kaalumine, sh esialgne hinnang + vajadusel täiendavad kaitsemeetmed ning lõplik hinnang.

Lähtuvalt eeltoodust on vastutaval töötlejal kohustus võrrelda enda ja/või kolmanda isiku õigustatud huve andmesubjekti huvide ja põhiõigustega, mille tulemusel selgub, kas

_

² František Ryneš *versus* Úřad pro ochranu osobních údajů.

³ Euroopa Kohtu 11. detsembri 2014. a. eelotsustustaotlus kohtuasjas František Ryneš vs Úřad pro ochranu osobních údajů, taotluse nr C-212/13;

töötlemise õigusliku alusena on võimalik tugineda IKÜM artikkel 6 lg 1 punktile f. See, kui andmetöötlejal on õigustatud huvi isikuandmete töötlemiseks, ei tähenda automaatselt seda, et andmetöötlejal oleks võimalik tugineda IKÜM artikkel 6 lg 1 punktile f. Vastutava töötleja huvi õigustatus on vaid lähtepunkt ehk üks elementidest, mida tuleb analüüsida ning see, kas õigustatud huvi alusele saab tugineda, sõltubki tasakaalustamise tulemusest. Selles veendumine, kas saab õigustatud huvi sättele tugineda, on vastutava töötleja ülesanne, kes peab läbipaistval moel viima läbi kaalumise ning olema seda võimeline ka põhjendama (tõendama).

Seega selleks, et aru saada, kas IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt f alusel on võimalik isikuandmeid töödelda, tuleb XXX tõendada, kas ja milline on ettevõtte õigustatud huvi ja et see kaalub üles isikute õigused.

Õigustatud huvid peavad olema sõnastatud piisavalt selgelt. Selleks on vaja reaalset ja hetkel esinevat huvi – midagi, mis on seotud parasjagu toimuva tegevuse või kasuga, mida eeldatakse saada lähitulevikus. Teisisõnu ei piisa huvidest, mis on liiga ebamäärased või spekulatiivsed. Kui õigustatud huvid ei ole piisavalt selgelt sõnastatud, ei ole võimalik nimetatud huvisid ka andmesubjekti huvide ja põhiõigustega tasakaalustada. Seega on oluline, et õigustatud huvi oleks kooskõlas kehtivate õigusaktidega, sõnastatud piisavalt selgelt (st piisavalt konkreetne) ning reaalne ja hetkel esinev (st mitte spekulatiivne).

Teiseks tuleb analüüsida, millised on võimalikud andmesubjekti huvid või põhiõigused – ja vabadused, mida võidakse isikuandmete töötlemisega kahjustada.

Kolmandaks tuleb tasakaalustada XXX õigustatud huvid andmesubjekti huvide ja põhiõigustega. Siinjuures võrreldakse isikuandmete töötlemisest (kogumisest, kasutamisest, säilitamiseks) andmesubjektile tekkida võivat mõju vastutava töötleja õigustatud huvidega ning hinnatakse, kas ja millises ulatuses vastutava töötleja õigustatud huvi kaalub andmesubjekti huvid üles. Rõhutame, et vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvid ei kaalu automaatselt üles kaitstavate andmesubjektide põhiõiguste ja – vabadustega seotud huve.

Juhul, kui andmetöötleja jätab ühe eelnevatest etappidest korrektselt tegemata, ei ole andmete töötlemine IKÜM artikli 6 lg 1 punkti f alusel lubatud ning inspektsioonil on õigus edasine isikuandmete töötlemine keelata.

Samuti tuleb arvestada sellega, et õigustatud huvi analüüs tuleb dokumenteerida ning sellega peab olema võimalik igal inimesel igal ajal tutvuda (vt IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt d). Üldjuhul piisab sellest, kui andmekaitsetingimustes tuuakse välja viide sellele, kuidas on võimalik õigustatud huvi analüüsiga tutvuda (nt analüüsiga tutvumiseks kirjutage eposti aadressile info@ettevõttenimi.ee).

2.2. Andmekaitsetingimuste koostamine

Andmetöötlus peab olema läbipaistev. Läbipaistvuse põhimõte eeldab seda, et kogu isikuandmete töötlemisega seotud teave ja sõnumid on lihtsalt kättesaadavad, arusaadavad ning selgelt sõnastatud. Ehk koostatud peavad olema andmekaitsetingimused. Andmekaitsetingimuste sisu reguleerivad IKÜM artiklid 12 – 14. Seejuures rõhutame, et kogu IKÜM artiklites 13 -14 sätestatud teave peab olema andmekaitsetingimustes reguleeritud. Kui mõni eeltoodud artiklite sätetest jääb arusaamatuks, soovitame Teil tutvuda ka Artikli 29 töörühma suunistega läbipaistvuse kohta⁴, kus on lehekülgedel 35 –

⁴https://www.aki.ee/sites/default/files/inspektsioon/rahvusvaheline/juhised/suunised maaruse 2016679 kohase labipaistvuse_kohta.pdf

40 selgitatud ka täpsemalt IKÜM artiklites 13 – 14 sätestatud punktide sisu.

Siinjuures selgitame, et igal isikuandmete töötlejal peavad olema andmekaitsetingimused, mis reguleerivad just konkreetse isikuandmete töötleja tegevust. Seejuures peab olema reguleeritud ka kaamerate kasutamise tingimused.

Olukorras, kus kasutatakse kaameraid, tuleb andmekaitsetingimustes või kaamerate korras lähtuda IKÜM artiklist 13, ehk tingimustes tuleb kajastada muuhulgas järgnev:

- isikuandmete töötlemise eesmärgid ja õiguslik alus;
- õigustatud huvi analüüs või teave, kuidas on võimalik õigustatud huvi analüüsiga tutvuda;
- isikuandmete vastuvõtjad (nt volitatud töötleja nimi);
- isikuandmete säilitamise ajavahemik (kaamerasalvestiste säilitamise tähtaeg);
- teave õiguse kohta taotleda juurdepääsu isikuandmete ning nende parandamist või kustutamist või isikuandmete töötlemise piiramist ning esitada vastuväide selliste isikuandmete töötlemisele, samuti teave isikuandmete ülekandmise õiguste kohta;
- teave õiguse kohta esitada kaebus järelevalveasutusele.

IKÜM artikkel 13 sätestab, et vastutav töötleja teeb isikuandmete saamise ajal inimesele teatavaks kogu artiklis 13 ettenähtud teabe. Videovalve puhul tuleks kõige olulisem teave esitada <u>teavitussildil:</u> töötlemise eesmärk, õiguslik alus, vastutava töötleja nimi ja kontaktandmed ning info, kus saab tutvuda andmekaitsetingimustega. Täiendavalt ka selgitame, et õigustatud huvi analüüs tuleb lisada andmekaitsetingimustesse või koostada õigustatud huvi analüüs eraldi dokumendina ning teha see lihtsasti kättesaadavaks.

3. IKÜM nõuetele vastavus

Teistele isikutele kuuluvate kinnistute filmimiseks ei esine ühtegi õiguslikku alust, mis lubaks nende õigust privaatsusele riivata. Kuna XXX ei ole esitanud ka Andmekaitse Inspektsioonile kaamerate kasutamiseks kohustuslikku õigustatud huvi analüüsi, ei ole IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f alusel kaamerate kasutamine lubatud ning kaamerad tuleb eemaldada seniks, kuni kaamerate kasutamise osas on koostatud korrektne õigustatud huvi analüüs, millest selgub kas ja mil määral (nt mis kohtades täpsemalt) kaameraid võib kasutada. Kaamerate ümbersuunamise korral tuleb edastada fotod kaamerapildist, et inspektsioon saaks selle ulatust kontrollida.

Selgitame, et videovalvet ettevõtte territooriumil ning alal, mis osaliselt hõlmab ka avalikku ala, oleks võimalik teoreetiliselt kasutada üksnes juhul, kui koostatud on korrektne õigustatud huvi analüüs ning sellest nähtuks, et ettevõte õigustatud huvid kaaluvad üles andmesubjektide huvid. Sellist analüüsi XXX koostanud ei ole. Seega juhul kui XXX soovib siiski kasutada videovalvet ettevõtte territooriumil tuleb koostada korrektne õigustatud huvi analüüs, mis vastab IKÜM artikkel 6 lg 1 punktis f sätestatud tingimustele (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 2.1). Lisaks tuleb luua ja paigaldada nõuetekohased teavitussildid videovalve kasutamise kohta ning esitada inspektsioonile fotod paigaldatud siltidest ning koostada ja edastada inspektsioonile andmekaitsetingimused, mis vastavat täielikult IKÜM artikliteks 12 ja 13 sätestatud nõuetele (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 2.2).

Kokkuvõte:

1. XXX lõpetada väljaspool enda kinnistut filmimine (kas kaamera(d) demonteerides või suunates nii, et peale jääks vaid tema enda kinnistu),

- 2. kustutada olemasolevad salvestused ning saata selle kohta kinnitus inspektsioonile aadressil info@aki.ee;
- 3. Kui kaamerad suunatakse ümber, siis edastada Andmekaitse Inspektsioonile e-posti aadressil info@aki.ee fotod kaamerapildist, et kontrollida selle ulatust;
- 4. juhul, kui XXX soovib kasutada oma ettevõtte vara kaitseks videovalvet, tuleb koostada korrektne õigustatud huvi analüüs, mis vastab IKÜM artikkel 6 lg 1 punktis f sätestatud tingimustele (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 2.1). Rõhutame, et õigustatud huvi analüüs peab olema nii selge, et on võimalik aru saada, miks töötleja tegelikult kaameraid kasutab ning mida ta on teinud selleks, et andmesubjektide õigusi ülemääraselt ei kahjustataks;
- 5. juhul kui XXX soovib kasutada videovalvet, tuleb luua ja paigaldada nõuetekohased teavitussildid videovalve kasutamise kohta ning esitada inspektsioonile fotod paigaldatud siltidest (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 2.2);
- 6. juhul kui XXX kasutab videovalvet, siis tuleb saata inspektsioonile kinnitus, et videosalvestised kustutakse viivitamata, kuid hiljemalt 72 tunni möödudes (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 2). Pikem säilitamistähtaeg on lubatud siis, kui XXX põhjendab pikema säilitamistähtaja vajadust ning inspektsioon annab sellekohase kinnituse;
- 7. juhul kui XXX kasutab videovalvet, siis tuleb koostada ja edastada inspektsioonile andmekaitsetingimused, mis vastavat täielikult IKÜM artikliteks 12 ja 13 sätestatud nõuetele (vt inspektsiooni põhjenduste punkte 2.2).

Vastavalt isikuandmete kaitse seaduse § 58 lõikele 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58 lõike 2 punktidele d, e ja f, on inspektsioonil õigus kehtestada ajutine või alaline isikuandmete töötlemise piirang, sh töötlemiskeeld ning anda korraldus, et vastutav töötleja viiks isikuandmete töötlemise toimingud teatud viisil ja teatud aja jooksul vastavusse IKÜM nõuetega.

Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja asjaolu, et konkreetsel juhul töödeldakse isikuandmeid ebaseaduslikult (andmetöötlus ei vasta IKÜM artiklites 5, 6, 12 ja 13 sätestatud nõuetele), leiab inspektsioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti ning tagada puudutatud isikute õiguste kaitse.

Mari-Liis Uprus jurist peadirektori volitusel